

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ОСНОВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ**

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ОСНОВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ

Члан 1.

У Закону о основном васпитању и образовању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 44/17 и 31/18) у члану 10. став 9. мијења се и гласи:

„(9) Надлежна здравствена установа у сарадњи са школом организује систематски преглед ученика у складу са прописима из области здравствене заштите.“.

Послије става 9. додају се нови ст. 10, 11, 12. и 13, који гласе:

„(10) Прослава матурске вечери за ученике завршног разреда организује се у просторијама школе.

(11) Уколико не постоје услови за организовање прославе матурске вечери у просторијама школе, прослава се може организовати, у договору са надлежном јединицом локалне самоуправе, у установама културе или спорта на подручју јединице локалне самоуправе.

(12) У организовање прославе матурске вечери морају бити укључени представници савјета родитеља и савјета ученика.

(13) Ученици имају право на заштиту и безбједност у просторијама у којима се организује матурско вече и забрањено је уношење и служење алкохолних пића и дуванских производа малољетним лицима.“.

Члан 2.

У члану 21. испред ријечи: „Школа“ додаје се број 1 у обостраној загради.

У ставу 1. послје ријечи: „јавна“ ријечи: „или приватна“ бришу се.

Послије става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„(2) Школа као приватна установа оснива се и почиње да ради ако има:

1) најмање девет одјељења од првог до деветог разреда,

2) школску зграду са одговарајућим школским простором изграђеним у складу са техничким прописима о грађењу објекта (грађевинска и употребна дозвола) и прописаним педагошким стандардима и нормативима,

3) потребну опрему и наставна средства прописана педагошким стандардима и нормативима,

4) потребан број радника утврђен правилницима којим се уређује област нормирања и финансирања, начин рада, норме наставника, стручних сарадника и осталих радника у оквиру 40-часовне радне седмице,

5) одобрен наставни план и програм.“.

Члан 3.

Послије члана 23. додаје се нови члан 23а, који гласи:

„Члан 23а.

(1) Министар рјешењем именује комисију, која процјењује оправданост покретања процедуре оснивања школе и утврђује испуњеност услова за оснивање јавне или приватне школе (у даљем тексту: Комисија).

(2) Уколико Комисија из става 1. овог члана, на основу достављене иницијативе и документације, оцијени да није оправдано покренути процедуру оснивања школе, предлаже министру доношење рјешења којом се иницијатива одбија.

(3) Министар доноси рјешење којим се одбија иницијатива за оснивање школе.

(4) Рјешење министра из става 3. овог члана је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути судски поступак пред надлежним судом.“.

Члан 4.

Члан 24. мијења се и гласи:

„(1) Уколико Комисија из члана 23а. став 1. овог закона оцијени да је иницијатива оправдана, провјерава испуњеност услова за оснивање јавне или приватне школе из члана 21. овог закона.

(2) Комисија из члана 23а. став 1. овог закона утврђује чињенично стање и сачињава записник о утврђеном чињеничном стању.

(3) Министар рјешењем утврђује испуњеност услова за оснивање јавне или приватне школе на основу записника комисије из става 2. овог члана.

(4) Рјешење министра из става 3. овог члана је коначно и против њега није дозвољена жалба, али се може покренути судски поступак пред надлежним судом.“.

Члан 5.

У члану 25. став 1. мијења се и гласи:

„(1) Уколико комисија из члана 23а. став 1. овог закона утврди да нису испуњени услови из члана 21. овог закона, одредиће рок у којем је оснивач дужан да отклони утврђене недостатке.“.

Члан 6.

У члану 26. у ставу 1. број: „4.“ замјењују се бројем: „3.“.

Члан 7.

У члану 32. послје става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

„(6) Уколико се ради о упису дјетета у школу чијем уписном подручју не припада, а та школа се не налази на подручју јединице локалне самоуправе на којој се налази школа којој ученик припада по уписном подручју, јединица локалне самоуправе на којој ученик има пријављено пребивалиште даје сагласност, уз претходно прибављено мишљење јединице локалне самоуправе на чијем подручју се налази школа за коју се тражи сагласност за упис.“

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Члан 8.

Члан 35. мијења се и гласи:

„(1) Министарство разматра оправданост постојања јавне школе која има мање од 14 одјељења, као самосталног правног субјекта, уз претходно прибављено мишљење јединице локалне самоуправе у којој дјелује школа, осим у случајевима из члана 31. ст. 2. и 3. овог закона.

(2) Подручно деветоразредно одјељење јавне школе које од шестог до деветог разреда има мање од 36 ученика престаје да ради као деветоразредно подручно одјељење и наставља да ради као петоразредно подручно одјељење.

(3) Изузетно од става 2. овог члана, подручно деветоразредно одјељење јавне школе може наставити да ради и са мањим бројем ученика, на основу сагласности Министарства из члана 48. став 9. овог закона, уколико се настава изводи у комбинованим одјељењима.

(4) Подручно петоразредно одјељење јавне школе престаје да ради ако има мање од пет ученика.

(5) Изузетно од става 4. овог члана, подручно петоразредно одјељење јавне школе може наставити да ради и са мањим бројем ученика, на основу сагласности Министарства из члана 48. став 9. овог закона, уколико би безбједност ученика била угрожена при доласку у школу и одласку из школе.

(6) Поред услова наведених у ст. 2. и 4. овог члана, подручно одјељење јавне школе престаје да ради и ако не испуњава прописане услове за обављање дјелатности, односно не обавља дјелатност за коју је основана.

(7) Приватна школа престаје да ради ако има мање од седам одјељења од првог до деветог разреда или ако не испуњава прописане услове за обављање дјелатности, односно не обавља дјелатност за коју је основана.

(8) Оснивач је дужан да ученицима школе, односно подручног одјељења које је престало да ради обезбиједи наставак школовања у другој одговарајућој школи.“

Члан 9.

У члану 47. додаје се нови став 10, који гласи:

„(10) Уколико је на подручју јединице локалне самоуправе проглашена ванредна ситуација, у школама на подручју те јединице локалне самоуправе обуставља се рад док траје ванредна ситуација.“

Члан 10.

Члан 48. мијења се и гласи:

„(1) Наставни процес се реализује у редовним, комбинованим и посебним одјељењима у редовним школама и у одјељењима у школама за дјецу са сметњама у развоју.

(2) У редовним јавним школама редовно одјељење састављено је од ученика истог разреда и има максимално 30 ученика, а оптимално 24 ученика.

(3) У редовно и комбиновано одјељење у редовним јавним школама могу бити укључена највише два ученика са сметњама у развоју који имају налаз и мишљење стручне комисије за процјену потреба и усмјеравање дјецe и омладине са сметњама у развоју, а који раде по индивидуалним образовним програмима.

(4) За једног, односно два ученика са сметњама у развоју који раде по индивидуалним образовним програмима број ученика у редовном одјељењу јавне школе смањује се за два, односно за четири у односу на оптималан број.

(5) Комбиновано одјељење у јавној школи од два разреда има максимално 18 ученика.

(6) Комбиновано одјељење у јавној школи од три разреда има максимално 12 ученика.

(7) Комбиновано одјељење у јавној школи од четири или пет разреда има максимално десет ученика.

(8) За једног, односно два ученика са сметњама у развоју који раде по индивидуалним образовним програмима, број ученика у комбинованом одјељењу у јавној школи се смањује за два, односно за четири у односу на максимални број.

(9) Јавна школа је дужна да до краја јуна текуће године затражи сагласност Министарства, уколико приликом формирања одјељења за наредну школску годину у јавној школи има потребу да одступи од ст. 2, 3, 4, 5, 6, 7. или 8. овог члана.

(10) Јавна школа је дужна да до краја јула текуће године обавијести Министарство електронски и у писаном облику о формираним одјељењима.

(11) У приватним школама одјељење има минимално 15 ученика.

(12) У случајевима из ст. 3, 4, 5, 6, 7. и 8. овог члана, оснивач приватне школе својим актом прописује број ученика.“

Члан 11.

У члану 53. у ставу 1. ријечи: „за ученике“ бришу се.

Став 4. мијења се и гласи:

„(4) Продужени боравак у школи финансира се из средстава:

- 1) Министарства, које сноси трошкове бруто плата и накнада радника ангажованих у продуженом боравку,
- 2) родитеља, који сnose трошкове по основу обавеза дефинисаних уговором,
- 3) из других извора.“

Послије става 4. додају се нови ст. 5, 6, 7. и 8, који гласе:

„(5) Јединица локалне самоуправе на чијем подручју се налази школа која организује продужени боравак може да учествује у финансирању продуженог боравка, на начин да сноси трошкове расхода по основу кориштења робе и услуга – материјални трошкови и опрема.

(6) Јутарње чување финансира се из средстава:

- 1) Министарства, које сноси трошкове бруто плата и накнада радника ангажованих у јутарњем чувању,
- 2) родитеља, који сnose трошкове по основу обавеза дефинисаних уговором,
- 3) из других извора.

(7) Јединица локалне самоуправе на чијем подручју се налази школа која организује јутарње чување може да учествује у финансирању јутарњег чувања, на начин да сноси трошкове расхода по основу кориштења робе и услуга – материјални трошкови и опрема.

(8) Екскурзије, излети и школа у природи могу се финансирати:

- 1) средствима родитеља,
- 2) средствима школе,
- 3) донацијама,
- 4) из других извора.“

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 9. и 10.

Члан 12.

У члану 59. став 1. мијења се и гласи:

„(1) Документација потребна за упис дјетета у први разред је:

1) извод из матичне књиге рођених у папирном облику или дигитални сет података садржаних у изводу из матичне књиге рођених које, уз сагласност родитеља, преузима овлашћено лице школе из Централног информационог система за други примјерак матичних књига у електронском облику Министарства управе и локалне самоуправе,

2) увјерење о пребивалишту у папирном облику или дигитални сет података које, уз сагласност родитеља, преузима овлашћено лице школе из информационог система Министарства унутрашњих послова,

3) љекарско увјерење издато од надлежне здравствене установе којим се процјењује здравствена способност дјетета за полазак у школу,

4) књига за праћење развоја и учења дјетета у штампаном или електронском облику, уколико је дијете похађало предшколску установу.“.

Став 2. брише се.

У досадашњем ставу 5, који постаје став 4, број: „3“ замјењује се бројем: „2“.

Досадашњи став 6, који постаје став 5, мијења се и гласи:

„(5) Стручну помоћ у оквиру опсервационог периода из става 2. овог члана пружа стручна служба школе и у највећој могућој мјери консултује и укључује стручна лица из ресурсног центра за инклузивно васпитање и образовање.“.

Досадашњи ст. 3, 4, 5, 6, 7. и 8. постају ст. 2, 3, 4, 5, 6. и 7.

Члан 13.

У члану 61. у ставу 1. послје ријечи: „на основу“ додају се ријечи: „сагласности надлежног одјељења или службе јединице локалне самоуправе“,

Послје става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„(2) Уколико се ради о препису дјетета у школу која се не налази на подручју јединице локалне самоуправе на којој се налази школа коју ученик похађа, јединица локалне самоуправе на којој ученик има пријављено пребивалиште даје сагласност, уз претходно прибављено мишљење јединице локалне самоуправе на чијем подручју се налази школа за коју се тражи сагласност за препис.“.

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 14.

У члану 77. у ставу 1. послје ријечи: „полугодишта“ додају се запета и ријечи: „односно у року од два дана од дана пријема обавјештења од одјељењског старјешине о закљученој оцјени недовољан (1) и упућивању на поправни испит“.

Члан 15.

У члану 82. додаје се нови став 2, који гласи:

„(2) Васпитно-образовни картон ученика води се у писаном или електронском облику (у школама које имају имплементиран јединствени информациони систем Министарства [еДневник]).“.

Досадашњи ст. 2, 3. и 4. постају ст. 3, 4. и 5.

Члан 16.

У члану 84. став 6. брише се.

Досадашњи ст. 7, 8. и 9. постају ст. 6, 7. и 8.

Члан 17.

Послије члана 91. додаје се нови члан 91а, који гласи:

„Члан 91а.

(1) Школа из члана 90. став 1. и установа социјалне заштите из члана 91. став 1. овог закона могу да буду ресурсни центар за инклузивно васпитање и образовање.

(2) Ресурсни центар за инклузивно васпитање и образовање обавља следеће послове:

1) опсервација и процјена дјецe са сметњама у развоју у складу са чланом 59. став 5. овог закона,

2) помоћ при изради индивидуалних образовних програма,

3) извођење обавезних индивидуалних и групних ваннаставних активности за ученике у инклузивном васпитању и образовању,

4) индивидуални дефектолошки рад,

5) адаптација уџбеника и образовних материјала за ученике са сметњама у развоју,

6) обука за употребу асистивних технологија у образовању,

7) организовање семинара и обука за наставнике у редовним школама,

8) савјетодавни рад са родитељима,

9) други послови који су у интересу побољшања положаја ученика са сметњама у развоју.

(3) Министар рјешењем даје сагласност на организовање рада ресурсног центра за инклузивно васпитање и образовање у оквиру школа и установа социјалне заштите из става 1. овог члана.

(4) Школа и установа социјалне заштите из става 1. овог члана својим актом о организацији и систематизацији прописују организацију послова из става 2. овог члана.“.

Члан 18.

Члан 112. мијења се и гласи:

„(1) Након обављеног приправничког стажа, приправник полаже стручни испит.

(2) Приправник-наставник, приправник – стручни сарадник и приправник-секретар полажу стручни испит у складу са Правилником о полагању стручног испита у основној школи, који доноси министар.

(3) Приправник-вјероучитељ полаже стручни испит на основу програма о начину полагања стручног испита за вјероучитеље, који доноси надлежна вјерска заједница.

(4) Приправник-рачуновођа полаже стручни испит у складу са прописима којима се регулише књиговодствено-рачуноводствена област.

(5) Стручни испит из става 2. овог члана састоји се из практичног и усменог дијела испита.

(6) Практични дио стручног испита приправник полаже у школи из члана 111. став 11. овог закона, а усмени дио стручног испита у Министарству.

(7) Изузетно од става 6. овог члана, приправник-вјероучитељ усмени дио испита полаже у високошколској установи у којој се стичу звања потребна за обављање тих послова, а коју одреди надлежна вјерска заједница.

(8) Министар доноси рјешење којим се утврђује висина накнаде за полагање стручног испита у износу од 80% најниже плате након опорезивања у Републици за мјесец који претходи мјесецу у којем се подноси пријава.

(9) У случају да кандидат не положи усмени дио испита, упућује се на поправни из тог дијела испита.

(10) У случају из става 9. овог члана министар рјешењем утврђује висину накнаде за полагање поправног испита у износу од 40% најниже плате након опорезивања у Републици за мјесец који претходи мјесецу у којем се подноси пријава.

(11) Министар доноси рјешење којим се именује Комисија за полагање стручног испита (у даљем тексту: Комисија) и утврђује висина накнаде предсједнику Комисије у износу од 10% и члану Комисије у износу од 5% најниже плате након опорезивања у Републици за мјесец који претходи мјесецу у којем се полаже стручни испит.

(12) Чланови Комисије из реда запослених у Министарству и Заводу немају право на новчану накнаду за учешће у раду Комисије.

(13) Трошкове првог полагања стручног испита сноси школа у којој је приправник запослен на неодређено вријеме.

(14) Лице из члана 111. став 8. овог закона само плаћа трошкове полагања стручног испита.

(15) Полагање стручног испита обавља се у више испитних рокова.

(16) Министар, у складу са бројем пријављених кандидата, унутар испитних рокова доноси рјешење којим одређује датум за полагање практичног, усменог и писменог дијела стручног испита.“.

Члан 19.

Послије члана 112. додаје се нови члан 112а, који гласи:

„Члан 112а.

(1) Брачни супружник и дјеца погинулог или несталог борца Републике, те лица са инвалидитетом, без обзира на узрок и вријеме настанка инвалидности, а чији статус се доказује увјерењем надлежних органа Републике, ослобађају се плаћања накнаде из члана 112. ст. 8. и 10. овог закона.

(2) Рјешење о ослобађању плаћања накнаде за полагање стручног испита доноси министар, на захтјев кандидата.“.

Члан 20.

У члану 118. у ставу 3. после ријечи: „радника школе“ додају се запета и ријечи: „у складу са правилником којим се прописују нормативи и стандарди за финансирање основних школа“.

Члан 21.

У члану 122. став 3. мијења се и гласи:

„(3) Наставнику престаје радни однос у школи на крају наставе у полугодишту у току којег навршава 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања.“.

Члан 22.

Послије члана 127. додаје се нови члан 127а. који гласи:

„Члан 127а.

(1) За изузетне резултате и залагање у раду на развијању ученичких знања, способности и талената, подстицању критичког размишљања, истраживања, већег залагања и интересовања ученика с циљем постизања бољих резултата, примјену разноврсних и савремених иновативних метода у васпитно-образовном раду, те за допринос квалитетнијем васпитању и образовању у Републици, наставници могу бити награђени Светосавском наградом.

(2) Избор кандидата за додјелу Светосавске награде врши се путем јавног позива, који расписује Министарство.

(3) Јавни позив се објављује у децембру текуће године и отворен је за достављање пријава кандидата, најмање 15 дана од дана објављивања.

(4) Министар рјешењем именује Комисију за додјелу Светосавске награде.

(5) Услови које кандидат обавезно испуњава приликом пријављивања на јавни позив за додјелу Светосавске награде:

1) да је у радном односу у школи у години у којој се додјељује награда,

2) да има најмање 15 година радног стажа на мјесту наставника.

(6) Критеријуми за бодовање приликом утврђивања листе кандидата за додјелу Светосавске награде су:

1) освојено прво мјесто на такмичењима ученика у претходној школској години, које је припремао тај наставник,

2) иновативност и креативност у раду наставника, примјена разноврсних и савремених иновативних метода и технологија у васпитно-образовном раду,

3) допринос наставника унапређивању квалитета рада установе у настави и ваннаставним активностима.

(7) Комисија из става 4. овог члана предлаже министру да се Светосавска награда додијели наставнику који испуњава услове и критеријуме прописане ст. 5. и 6. овог члана.

(8) Добитнику Светосавске награде министар додјељује повељу и новчану награду.

(9) Новчана награда из става 8. овог члана додјељује се у висини просјечне мјесечне плате након опорезивања исплаћене наставнику у Републици, у претходном мјесецу прије додјељивања награде.

(10) Министар доноси Правилник о поступку за додјељивање Светосавске награде.“.

Члан 23.

У члану 140. у ставу 3. последије ријечи: „враћа“ додају се ријечи: „у ону школу“, а ријечи: „са којег је именован“ замјењују се ријечима: „на којем је био прије именовања“.

Члан 24.

У члану 142. у ставу 7. последије ријечи: „на дужност“ бришу се запета и ријечи: „а најдуже до шест мјесеци“.

У ставу 8. број: „6.“ замјењује се бројем: „7.“, а последије ријечи: „на дужност“ бришу се запета и ријечи: „а најдуже до шест мјесеци“.

Члан 25.

У члану 157. став 2. мијења се и гласи:

„(2) Педагошка документација и евиденција у школи води се у писаном и електронском облику (за школе које имају имплементиран јединствени информациони систем Министарства [еДневник]).“

Члан 26.

У члану 159. у ставу 3. последије ријечи: „електронски“ додају се ријечи: „(за школе које имају имплементиран јединствени информациони систем [еДневник])“.

Члан 27.

У члану 173. у ставу 1. последије тачке 1) додаје се нова тачка 2), која гласи:

„2) дозволи уношење и служење алкохолних пића и дуванских производа малољетним лицима (члан 10. став 12),“.

Досадашње т. 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12) и 13) постају т. 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13) и 14).

Члан 28.

У члану 177. последије става 4. додају се нови ст. 5, 6. и 7, који гласе:

„(5) Директор школе, именован на основу Закона о основном образовању и васпитању (‘Службени гласник Републике Српске’, бр. 74/08, 71/09, 104/11 и 33/14), по престанку обављања дужности директора, враћа се у ону школу на радно мјесто на којем је био прије именовања за директора.

(6) Ако нема слободног радног мјеста јер је у вријеме вршења мандата директора на његово претходно радно мјесто примљен други радник или је радно мјесто укинато, лице из става 5. овог члана распоређује се на мјесто које одговара његовом нивоу образовања и стручном звању у одређеној области у истој или другој школи, у складу са чланом 114. став 1. овог закона.

(7) Ако нема слободног радног мјеста у истој или другој школи, лице из става 5. овог члана остаје нераспоредено и остварује право на плату у висини коју је остварило за мјесец који је претходио мјесецу у којем му је престала дужност, а најдуже шест мјесеци, након чега му престаје радни однос.“.

Члан 29.

У члану 179. тачка 1) брише се.
Досадашње т. од 2) до 23) постају т. од 1) до 22).

Члан 30.

Послије члана 179. додаје се нови члан 179а, који гласи:
„Члан 179а.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о поступку за додјелјивање Светосавске награде (члан 127а. став 11. овог закона).“.

Члан 31.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 02/1-021-923/19
27. септембра 2019. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,

Недељко Чубриловић, с.р.